

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Naši kmetje in Sokolstvo

Pretekli teden je slavil Ljubljanski Sokol 70-letnico, odkar obstoja, in pri tej priliki so priredili v Ljubljani velike svečanosti, ki so se zaključile z velikim in mogočnim manifestacijskim obhodom po mestu. V sprevodu je korakalo na tisoče Sokolov in Sokolic iz vseh slovenskih krajev, deloma v sokolskih krojih, deloma v narodnih nošah. Vsi, ki so gledali mogočni sokolski sprevod, so zatrjevali, da tako mogočne narodne manifestacije Ljubljana še ni videla.

Posebno pozornost so pa vzbujali v sprevodu kmetje iz južnih krajev naše države v svojih slikovitih narodnih nošah. Dosti naših narodnih noš smo videli tudi med udeleženci spreveda iz Slovenije; pravih, izrazitih kmetijskih obrazov iz naših krajev sicer ni bilo mnogo! To se pravi, da prevladuje med slovenskim Sokolstvom bolj »inteligencas«, in ne kmet, ki bi vsled svoje številčne moči moral prevladovati tudi v našem Sokolstvu.

Vzrokov tega pojava ne bomo naštevati na dolgo in na široko. Omenimo naj pa enega: naša nesrečna dosedanja domača »politika«, ki nikdar ni videla združitve vseh narodnih tvornih sil, ampak je samo cepila in razkrajala, kar bi moralo spadati skupaj.

Na Češkem, kjer je tekla zibelka vsega slovenskega Sokolstva, so razmere precej drugačne: tam ne stoji v sokolskih vrstah samo šolani svet, ampak tudi velika masa kmetijskega življa. To pa zato, ker se češki kmetje prav dobro zavedajo dvojne vloge, ki jo igrajo v javnem življenju svoje države, oni vedo, da so oni gospodarski in nacionalni temelj svoje države.

Češki ljudje vedo, da so oni gospodarski temelj države in zato so organizirani kot kmetje v mogočni kmetijski gospodarski in politični organizaciji. Take organizacije kot jo imajo češki kmetje, nimajo kmetje nikjer drugod; zato pa tudi nekaj pomenijo v državi, kjer se brez njih ali pa celo proti njim ne da vladati.

Češki kmetje se pa tudi zavedajo, da so oni tudi nacionalno jedro lastne češke države in zato jih njihovo kmetstvo prav nič ne moti in ne ovira, da ne bi krepko sodelovali v vseh nacionalnih organizacijah, zlasti pa v tako splošno-nacionalni organizaciji kakor je češko sokolstvo. Na Češkem velja izrek: Kar je Čeh, to je Sokol!

Do takšnega razvoja gospodarsko stanovske in nacionalne zavesti nam manjka še mnogo. Z vztrajnim izobraževalnim delom pa bomo mogoče tudi mi dosegli, da bo tudi med našimi kmeti zavladala zavest, da mora tudi pri nas kmet biti prvi, kajti tudi pri nas je kmet gospodarski in nacionalni temelj države, oziroma bi to lahko bil, če bi se svojega pomena in svoje vrednosti zavedal!

Potovanje bana dr. Marušiča po severni Sloveniji

V Prekmurju

Pretekli teden je ban dr. Drago Marušič uradno potoval po Prekmurju, kjer ga je zbrano ljudstvo povsod navdušeno pozdravljalo, kjerkoli se je ustavil. Zastopniki oblasti in občinski predstojniki so g. banu tolmačili želje in potrebe ljudstva v posameznih krajih, ki se bodo na pristojnih mestih gotovo upoštevale, kolikor bodo le dopuščala zlasti denarna sredstva.

Na vsem svojem potovanju po Prekmurju se je g. ban prepričal, da so Prekmurci

zvesti in dobri jugoslovanski državljani, ki budno stražijo naše najbolj severne postojanke in ki že zato upravičeno upajo, da bo oblast tudi njih podprla v okviru možnosti.

V Šmarju in v Laškem

Iz Prekmurja se je g. ban odpeljal preko Maribora v Šmarje, kjer ga je velika množica ljudi burno pozdravljala. Na pozdrave je g. ban odgovoril, da ga lepi sprejem raduje tem bolj, ker ve, da ne velja toliko njemu, ampak v prvi vrsti onemu, ki je z manifestacijo od 6. januarja začrtal naši politiki nove smernice, to je Nj. Vel. kralju Aleksandru; nas vseh dolžnost pa je, da delamo vsi skupaj složno za prosep naše države.

Popoldne istega dne je g. ban prišel v Laško, kjer sprejem ni bil nič manj prisrčen kakor v Šmarju. Zastopniki oblasti in ljud-

stva so g. banu točno opisali zlasti one težave, s katerimi se morajo boriti rudarji. Za težaven položaj rudarjev je g. ban pokazal veliko zanimanje in banovina bo gotovo storila vse, kar more, da se beda rudarjev omili.

Patriotičen govor g. bana

V svojem govoru, s katerim se je vsem zahvalil za prisrčen sprejem, je g. ban izrazil svoje veselje nad tem, da je povsod videl, kako ljudje povsod spoštljivo pozdravljajo zastopnike tiste države, ki je našemu narodu prinesla svobodo. Zavedati se moramo, je rekel g. ban dalje, da bomo dosegli boljšo bodočnost samo z vzajemnim delom, pri katerem moramo pozabiti svoje nekdanje razprtije. Zato se moramo zbrati okoli našega viteškega vladarja in delati v smislu njegovih idej in v smislu njegovega manifesta od 6. januarja, odkoder ni več poti nazaj. Zavedati se moramo, da si bomo ohranili svobodo le s skupnim delom in zato se mora naš narod strniti in zgrniti okoli našega modrega vladarja.

V Radečah in v Zg. Kašlju

Na svojem povratku v Ljubljano se je ban dr. Marušič ustavil še v Radečah, kjer se je udeležil 60-letnice tamkajšnjega gasilskega društva, od tam pa se je odpeljal v Zg. Kašelj, kjer so slavili gasilci 25-letnico svojega društva.

Zbrane gasilce v Radečah je g. ban počastil z lepim nagovorom, v katerem je naglašal človekoljubno delo gasilcev, ki so prvi razumeli, da je želja Nj. Vel. kralja, da živimo složno in brez vsakih strankarskih preprirov, na tej misli temelji tudi vsa naša sedanja državna politika.

Tudi v Zg. Kašlju, kjer se je blagoslovitve novega prapora udeležilo jako mnogo gostov iz Ljubljane je g. ban bodril gasilce na skupno delo za vse, brez ozira na strankarsko pripadnost. »Mir, ljubezen in strpnost vseh proti vsem,« je dejal g. ban, »je program naše državne politike!«

Po končani slavnosti se je g. ban vrnil v Ljubljano.

Počastitev vidovdanskih junakov

V Ljubljani so na Vidov dan v stolnici žalno mašo počastili padle vidovdanske junake. Maši so prisostvovali tudi minister Ivan Pucelj, minister dr. Albert Kramer in ban dr. Drago Marušič.

Pred sporazumom z Rusijo?

Angleški in francoski časopisi poročajo, da bo v kratkem podpisanih dvoje pogodb, ki naj utereta pot zblizanju med sovjetsko Rusijo in Malo Antanto na eni, ter med vzhodno-evropskimi državami in Rusijo na drugi strani.

Ena pogodba naj bi se tikala nenapadaja. Takih pogodb ima Rusija sklenjenih že več (s Francijo, s Poljsko, s Turčijo itd.). Tem pogodbam naj bi se sedaj pridružile še baltiške države (Litva, Estonka) in Rumunija.

Med Rumunijo in Rusijo obstoji star spor zaradi Besarabije, ki si jo je bila Rumunija prisvojila po svetovni vojni. Zaradi tega spora ni moglo nikdar priti do sporazuma z Rusijo. Sedaj pa kaže, da je tudi ta »kamen spotike« vsaj začasno odstranjen.

Rumunija pa je tudi članica Male antante. Menda ravno zaradi rumunsko-ruskega spora glede Besarabije tudi med Rusijo in Malo antanto ni moglo priti do sporazuma. Češka republika je sicer Rusijo priznala in je vzdrževala z njo prav živahne trgovske

stike, toda med Malo antanto kot celoto in med Rusijo je zija širok prepad.

Po zgoraj omenjenih časopisnih poročilih bo ta prepad v kratkem odstranjen. Države Male antante, torej tudi naša, bodo Rusijo »de jure« (t. j. »pravno«) priznale, kar pomeni v praksi, da bodo vzpostavljeni med Rusijo in Malo antanto redni diplomatski in gospodarski odnošaji, iz katerih se utegnejo roditi še druge politične zveze.

O veliki koristi zblizanja z Rusijo za našo državo in še posebej za Slovenijo nam ni treba na široko razpravljati. Če pride do tega, bo našim ljudem zopet odprta pot v široki ruski svet in o Sibiriji pravijo že danes, da bo druga Amerika. Mi imamo dalje z Rusijo ceneno vodno pot (Sava—Donava—Črno morje), po kateri bi lahko vozili tudi naše industrijske izdelke v Rusijo, posebno na ruski jug, od česar bi tudi slovenska obrtna delavnost lahko marsikaj pridobila.

Politične posledice zveze z Rusijo pa lahko postanejo nedogledne...

Katoliški „centrum“ v Nemčiji se ruši...

V prejšnji Nemčiji, t. j. v Nemčiji pred Hitlerjem, je bila politična organizacija katoličanov v Nemčiji, takozvani »centrum«, silno močna politična stranka, brez katere je bila skoro vsaka vlada nemogoča. Ko pa je začel Hitler svojo »politiko izenačenja« in odkar je proglasil načelo, da sme obstojati v Nemčiji samo ena, to je njegova narodno-socialistična stranka, v kateri mora utoniti vse, karkoli se hoče politično udejstvovati, se je začela krhati in rušiti tudi organizacija katoličanov.

Prvi sunek je dobil katoliški centrum že pri zadnjih volitvah. Že takrat namreč niso vsi katoličani glasovali za svojo stranko, ampak velik del se jih je odločil za Hitlerja. Ko pa je po nekih brezuspešnih pogajanjih z voditelji centra Hitler razpustil celo vrsto katoliško-delavskih in katoliško-mladinskih organizacij in ko je posebno občutno udaril še katoliški tisk, se je »centrum« udal in danes ga že skoraj ni več.

Ta pojav se zdi opazovalcem razmer v Nemčiji skoro neverjeten, pa je vendarle ta-

ko. Dokazuje pa ta pojav na drugi strani tudi to, da je moralo biti v centru že prej dosti gnilega, da se je tako naglo umaknil pred svojim nasprotnikom.

Ne vemo, če gledamo prav, ampak zdi se nam, da je centrum napravil veliko politično napako s tem, da je hotel združevati politično vse nemške katolike pod enotnim političnim vodstvom samo na verski podlagi ne glede na gospodarske razlike med pripadniki iste vere, ali če hočete: iste ideje. Mi vemo, s kakšno težavo je centrum držal skupaj katoliške kapitaliste in katoliške delavce v Nemčiji, kajti med delom in kapitalom obstoje silna nasprotstva, tudi če vsi verjamejo v istega Boga! In nam se zdi, da je baš ta okolnost silno pospešila razpad in razkroj centra...

Ta nauk pa naj bi si zapomnili tudi oni, ki hočejo tudi drugod združevati interesna in gospodarska nasprotstva, ki so tu in ki se ne dajo utajiti, pod »kakšno enotno politično idejo«... To ni šlo, ne gre in ne pojde nikjer!

»Mala diktatura« v Avstriji

O »mali diktaturi« v Avstriji, ki jo izvajajo avstrijski krščanski socialisti (po naše »klerikalci«) proti hitlerjevemu, smo že poročali. Povedali smo, da je avstrijski kancler Dollfuss silno utesnil tiskovno svobodo, svobodo zborovanja itd. in da je jako ostro nastopil proti hitlerjevskemu uradništvu. Avstrijske ječe so bile polne »velezdajalcev« in »protidržavnih elementov«.

Nedavno pa je avstrijska vlada svoj diktatorski režim še silno poostrila. Tako n. pr. morajo vsi časopisi objavljati vse uradne objave zastoj, če vlada tako ukaže, ne smejo pa vladnim objavam dodajati niti besedice pojasnila. Tako stoji ves avstrijski tisk pod vplivom vlade; kdor pa ne uboga, mu ustavi list in ga tudi občutno kaznujejo.

Posebno huda pa je odločba vlade proti obrtnikom in podjetnikom, ki so osumljeni, da kakorkoli podpirajo protivladne organizacije. Tem obrtnikom vlada lahko odtegne njihove koncesije in jih na ta način spravi ob vsakdanji kruh!

Dalje je avstrijska vlada znatno pomno-

žila državne policijske in vojaške čete s tem, da je poddržavila neke oddelke »Heimwehra« (domobranstva). Tako bo dobila Avstrija na razpolago poleg redne armade še 40.000 vojaško izvežbanih mož na razpolago.

V nekaterih javnih zastopih (v deželnih zborih, občinah itd. je sedelo doslej tudi nekaj hitlerjevcev. Vse te hitlerjevske mandate je vlada kratkomalo razveljavila.

Nemški minister za kmetijstvo o važnosti kmetijstva

V Nemčiji je te dni prevzel ministrstvo za kmetijstvo inženjer Darre. Ta je izjavil časniki o pomenu kmetijstva sledeče:

»Edini vrelec, odkoder prihaja narodu sveža kri, je naše kmetstvo prebivalstvo. Zato pa moramo, če hočemo ohraniti svojo nemško kulturo in naš nemški narod, ohraniti naše kmete. To bom poskušal doseči s tem, da bom ustanavljal vedno nove kmetijske naselbine. Naše kmetijstvo moramo dvigniti tako, da bo ves naš narod imel dovolj živeža doma!«

Angleško-ruski spor poravnán

Med Anglijo in Rusijo je prišlo pred več tedni do ostrega spora zaradi obsodbe nekkih angleških inženjerjev, ki so delali v Rusiji in ki so bili obtoženi in obsojeni, češ da so namenoma ovirali napredek raznih velikih del.

Vsled te obsodbe je angleška vlada takoj prekinila vso trgovino z Rusijo. Ta korak pa je bil hud za obe strani, ker je šlo pri teh kupčijah in dobavah za težke milijone. Zato je bilo v interesu obeh držav, da se ta spor čimprej poravna.

Poravnavo je dosegel ruski minister za vnanje zadeve Litvinov na gospodarski konferenci v Londonu. Sedaj je razmerje med obema državama zopet kolikor toliko normalno.

Nove politične stranke

Po znanem 6. januarju je pri nas vse politično življenje vsaj navidezno prenehalo, ker so bile vse dotedanje politične stranke razpuščene in je bila dovoljena in možna samo organizacija takih političnih strank, katerih vpliv in delokrog je obsegal celo državo. Tej določbi je ustrezala spočetka samo ena politična organizacija — Jugoslov.-radikalno-kmetška demokracija (JRKD) — in ta organizacija je dala tudi novi parlament.

Kasnejša praksa pa je pokazala, da je v mladi državi, kakor je naša, in ki je sestavljena iz tako različnih elementov, organizacija »vsedravnih« strank v čistem pomenu besede skoro nemogoča. Ker pa parlament brez opozicije vendar le ne dela tako, kakor z opozicijo, so kasneje dovolili snovanje novih strank pod lažjimi pogoji samo s pridržkom, da rove stranke ne smejo biti ne plemenske in ne verske in ne samo krajnega značaja in da morajo biti razširjene vsaj v dveh tretjinah vseh banovin.

Na tej osnovi so začeli ustanavljati res nove stranke in sicer sledeče:

1. Jugoslovanska narodna stranka, ki jo ustanavljajo nekateri poslanci, ki so izstopili iz vrst JRKD;
2. Poslanec Janić ustanavlja narodno socialno stranko;
3. V Sarajevu so pa začeli obnavljati bivšo socialno demokratično stranko.

Danes je še težko prerokovati, če bodo ti poskusi uspeli, kajti zaenkrat so to samo še poskusi; dobiti namreč zahtevano število podpisov volilcev v dveh tretjinah vseh banovin ni lahka stvar!

Vsi ti pojavi pa nam na drugi strani dokazujejo, da se polagoma bližamo novemu političnemu življenju.

Novi mariborski škof

Papež Pij XI. je imenoval dosedanjega titularnega škofa, prevzvišenega gospoda dr. Ivana Tomažiča, ki je bil do sedaj pomožni škof pokojnemu škofu dr. Andreju Karlinu, za škofa lavantinske škofije v Mariboru.

Novo imenovani škof se je rodil 1. avgusta 1876 pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani. Ko je končal bogoslovne nauke v Mariboru, je bil posvečen za duhovnika 5. decembra 1898. Od 1. avgusta 1899 do 20. maja 1901 je bil za kaplana pri Sv. Juriju ob Ščavnici, od 21. maja 1901 do 15. septembra 1903 pa je kaplanoval v Celju. Nato je odšel v Inmost, kjer je bil 4. aprila 1906 promoviran za doktorja bogoslovja. Potem je bil za tajnika pri pokojnem škofu dr. Napotniku do 14. oktobra 1915, ko je bil imenovan za kanonika lavantinskega kapitlja. 22. februarja 1921 je postal stolni dekan. 24. avgusta 1925 ga je papež imenoval za hišnega prelata. 18. junija 1928 pa je postal pomožni škof lavantinski.

Novemu škofu k imenovanju toplo čestitamo.

Sokolske svečanosti v Ljubljani

Pretekli teden je bila Ljubljana pozorišče veličastnih manifestacij sokolske ideje in sokolske organizacije, pa tudi pozorišče manifestacij za slovansko slogo in vzajemnost. Od vseh strani naše države je prihitelo v Ljubljano na tisoče Sokolov in Sokolic na zlet ljubljanskega Sokola in proslavo sedemdesetletnice ustanovitve »Južnega Sokola«; prihiteli pa so med naše Sokole tudi bratje s Češkoslovaške, da ramo ob rami, s srcem ob srcu potrdijo bratstvo in sodelovanje slovanskih narodov. Nikoli še ni Ljubljana sprejela v svoje osrčje tolikih množic kot ob sedanjem sokolskem slavlju. Vlak za vlakom je vozil v Ljubljano pestre množice Sokolov in Sokolic, ki so v glavnih zletnih dneh naravnost preplavili Ljubljano, ki je zadobila lepo pestro podobo. Med rdečimi sokolskimi srjanci so se vile tisočere narodne noše, vseh barv in iz vseh krajev naše države. Posebno pozornost pa je vzbujala številna vrsta kmetskih sokolskih čet, ki so prišle v Ljubljano zlasti iz južnih krajev države. S svojo preprostostjo in domačnostjo so ti kmetski Sokoli mahoma osvojili srca cele Ljubljane; v svojih enostavnih kmečkih oblekah, domačih čevljih in s svojimi vaškimi godbami in svojim preprostim čustvovanjem so dali vsemu sokolskemu slavlju prav poseben povdarek, povdarek neprisljane in narurne narodne zavesti in zavednosti, ki ima svoje korenike globoko v zemlji, ki jo obdeluje naš kmetski človek. Nad 30 tisoč ljudi je v teh dneh do zadnjega kotička napolnilo Ljubljano, ki se je za te dni odela v svečano obleko.

Vsa pozornost se je osredotočila pri sokolskih telovadnih nastopih, kjer so Sokoli in Sokolice strumno izvajali lepe telovadne vaje. Poleg Sokolov in Sokolic pa je nastopila tudi naša vojska, ki je izvajala krasne vaje, zlasti je zadivil nastop naše mornarice in vojakov kolesarjev. Pravtako pa je zadivil nastop kmetskih sokolskih čet, ki so izvajale brezhibno krasne vaje.

Višek izletnih sokolskih dni pa je bila veličastna sokolska povorka, v kateri je sodelovalo na desetstisoče ljudi. Povorka vseh barv, narodnih noš, stotine praporov je bila prava reka navdušenja in viharnega vzkljanja, ki se je vilo po ljubljanskih ulicah brez kraja. S to manifestacijsko povorko je bila podana glavna vsebina vseh sokolskih svečanostnih dni v Ljubljani, ki so krepko potrdili idejo in organizacijo slovanskega Sokolstva.

Podpora za vzdrževanje učencev

kmetski šol in učenk kmetij, gospodinjstkih šol. Sreski kmetijski odbor v Slovenjgradcu bo iz svojega proračuna za l. 1933 v šolskem letu 1933/34 prispeval za obisk naših kmetijskih in gospodinjstkih šol po Din 100— mesečno za 4 učence in 1 gojenko. Učenci oz. učenke naj pravočasno vložijo lastnoročno pisane prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti radi dodelitve podpore na naslov sreskega kmetijskega odbora v Slovenjgradcu. Pripominja se, da bo tudi kr. banska uprava podpirala zlasti one učence, katere izbere kmetijski odbor. Kr. banska uprava bo prispevala isto vsoto kot sreski kmet. odbor; prav toliko pa morajo plačati starši učencev in učenk. — Pripominja se še, da bo sreski kmetijski odbor naklonil podporo le proti zajamčeni obvezi in pod pogojem, da obiskovalec kmetijske šole po končanem šolanju ostane na domačem zemljišču in se posveti le kmetijstvu. Ako bi prejemnik podpore ne izpolnil pogoja in ne bi ostal doma, oziroma se ne bi bavil praktično v kmetijstvu po končanem šolanju, bi moral povrniti kmetijskemu odboru vse stroške šolanja.

Poplača zvestobo!

Davno že ste spoznali njegovo vrednost — Schichtovo terpentinovo milo je nenadomestljivo.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

..ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

ST 12-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Sprejemni pogoji in učni načrt za banovinsko kmetijsko-gospodinjstško šolo v Sv. Jurju ob j. ž.

Šolsko leto 1933/34 se začne 2. oktobra 1933 ter traja 10 mesecev.

Namen šole je izobraziti dekleta srednjih in malih kmetov za dobre kmečke gospodinjice, jim vcepiti veselje do kmečkega dela in jih ohraniti kmečki hiši. Temu primerno je usmerjen praktični in teoretični pouk šole.

Pogoji so: 1. starost vsaj 16 let, 2. dovršena osnovna šola, 3. moralna neoporečnost, 4. popolno telesno zdravje.

Pouk in praksa: Pouk je praktičen in teoretičen in obsega poleg verouka, vzgojeslovja, spisja, računstva, nauka o higijeni in ravnanja z bolniki vse važnejše kmetijske predmete, katere mora umeti vsaka dobra kmečka gospodinja, tako poljedelstvo, živinoreja, mlekarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, gospodarsko in gospodinjstško knjigovodstvo ter gospodinjstske predmete: kuhanje, oskrba perila, šivanje, pletenje, tkanje i. dr.

Internat in oskrba: Učenke stanujejo v internatu, kjer imajo vso oskrbo. Mesečne oskrbine plačujejo Din 25 (50) do 350 po gospodarskem stanju staršev, ker dovoljuje kr. banska uprava in sreski kmet. odbori gospodarsko šibkejšim mesečne štipendije. Zato morajo one, ki žele biti deležne banovinske podpore, priložiti uradno potrdilo o gospodarskem stanju, obsegu posestva staršev in višino drž. davka, najbolje na formularju »Uverenje o imovinskem stanju«, ki se dobi pri srezu, ter vložijo prošnje zato event. potom sreskega kmetijskega referenta. Za prispevek domačih sreskih kmetijskih odborov pa lahko prosi vsaka direktno.

Šolske in druge potrebščine: Vsaka gojenka si mora oskrbeti potrebne šolske in učne

pripomočke sama. Zato mora prinesiti vsaka s seboj: 2 vsakdanji in 1 nedeljsko obleko, vsaj 4 komade telesnega perila, 2 rjuhi in 1 toplo zimsko odejo, 4 brisače, 2 servijeti in vsaj 4 žepne robce, 1 par visokih in 1 par nizkih čevljev, potrebščine za čiščenje obleke in zob. Potrebne čepice za kuhinjo, predpasnike in drugo si napravijo pozneje v zavodu same.

Prošnje za sprejem: Lastnoročno spisano prošnje s kolekom Din 5 je vpslati na vodstvo šole direktno ali potom sreskega kmetijskega referenta vsaj do srede avgusta. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šol. spričevalo, npravstveno spričevalo in obvezo staršev ozir. varuha (kolek Din 2), da bodo plačevali oskrbnino in one, ki reflektirajo na štipendijo, predpisano uverenje. — Vodstvo.

Zakon o likvidaciji agrarne reforme stopil v veljavo

»Službene novine« od 27. junija so objavile zakon o likvidaciji agrarne reforme v severnih (pri nas) in južnih krajih države, s čimer je stopil v veljavo. Izvleček prinesemo v prihodnji številki.

Ljudje, ki so bolni na žolčnih, ledvičnih in kamnih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinčno odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mladina

Po obračunu

Za nami je občni zbor Zveze kmetskih fantov in deklet. Če li zbral vse izpovedane misli Zvezinih odbornikov in delegatov društev bi prišel do dveh dognanj: pozitivnost dosedanjega dela, mlačnost in konservativnost večine delegatov društev. Upoštevali, da so delegati zastopniki onih, ki tvorijo jedro kmetsko-delavskega mladinskega gibanja, drugo dognanje zasenči in oslabi prvo. Človek dobi nehote vtis, da ni v gibanju gibalne in prožne sile, ni pravega pogona.

Z ozirom na to, iznašam par misli, katere smatram važnim za trajnost našega pozitivnega dela in za odpravo tradicionalne konservativnosti kmetskega delavskega človeka.

Osnovno načelo za vsako organizacijo mora biti aktivnost cele družine.

Vsi mladinski pokreti so mladi, kakor že ime pove. Vanje prihajajo ljudje brez stalnih nazorov, danes še vzgojeni po staro-grških vzgojnih načelih. Pridružujejo se pokretu, ker jim tako očetje svetujejo ali z njim trenutno simpatizirajo, mogoče pa so že o njem premišljevali in se potem zanj odločili. Radi mladosti pokreta navadno manjka duhovne sile, ki bi te vetrovne ljudi združila in jih medsebojno trdno povezala. V vsakem mladem pokretu pride radi tega do trenj in nesoglasij. Toda, trenje v pokretaškem življenju, posebno pa pri gibanju, ki se oblikuje in idejno dopolnjuje, ne pomeni nizzdol poti. Nasprotno, vsa nesoglasja so časovna in pomagajo k podvigu in odpravi napak v gibanju.

Vsa gibanja imajo svoje centrale, ki jih je smatrati za duhovna in organska središča vseh edinic gibanja. Kjer je centrala slaba je tudi gibanje slabo. Trenutno se morda doseže uspehe, ki pa nikdar niso trajni. Moč in avtoriteta centrale morata biti spoštovani po vsem članstvu. Da pa bo idejni center spoštovan, mora članstvo idejno, kulturno in politično vzgajati po temeljih same ideje. Kjer opazi vrzel ali nedostatek, ga mora takoj odpraviti. Centrala mora predstavljati skupino ljudi, ki tvorijo idejno, in tudi duhovno celoto, ker le kot taka bo zmožna gibanje voditi ter ga obvladati tudi v najtežjih situacijah. Nasprotno bo zgubila vajeti in njeno članstvo jo bo prehitelo, iz česar sledi nujen polom in demontaža centrale. Nadaljna posledica je: po kratkem času občuti članstvo to vrzel in idejno gibanje se polagoma zruši. Članstvo ima sicer še čoln, toda krmilar mu manjka.

Za delo v centrali je treba poštenih, iskrenih in čistih ljudi. Potrebna je temeljita izbira, ker le ta bo dala močne in globoke ljudi. Pri tem se največkrat greši in se ustavlja ob raznih malenkostnih osebnih vprašanjih, ki privedejo do nesoglasij.

Ze večkrat sem povdarjal subordinacijo vsega javnega življenja gibanju. Ob tej priliki to načelo zopet ponavljam. Cerkev nikdar ni rekla: politika bo nad njo, nasprotno zahteva: vera je temelj in na njo se mora vse naslanjati. Doslednost tega načela nam kaže preteklost (seveda absolutna ni). Isto je pri vseh poznejših gibanjih, in veljati mora tudi za naš mladinski pokret. Centralni odbor mora radi tega gledati, da si je v tem edin, ker le kot tak bo zidal nekaj trajnega in za svoje potomce nekaj koristnega.

Današnji časi zahtevajo celega človeka. Objektivnost, razsodnost in opreznost ga morejo voditi na vsej življenjski poti. Ne zaletavanja, ne

prenaglenosti, še manj pa upoštevati prehodnodobne dogodke in se jim predati. Vsakemu pokretu je treba vsebine, ki mu prinese moč in življensko odpornost. Brez vsebine in pokreta, brez duhovne globočine ni trajnosti, brez tvornosti ni življenske odpornosti. Vse navedeno pa mora nuditi taka centrala, kakor sem jo navedel zgoraj.

Vam pa delegati, ki ste bili na občnem zboru, kličem: več živahnosti, kritike in zanimanja. Te tri lastnosti so znaki pomembnosti in važnosti našega pokreta. Vi jih morate imeti, ker tvorite jedro pokreta. Pogumno brazdite ledine. Zavedajte se, da gradite nov kmetsko-delavski rod, ki trga staro tradicijo, staro hlapčevstvo, ki postavlja nove kmetske domove za kremenite in stanovsko zavedne potomce.

Kreft Vlado.

S tekme koscev v Št. Vidu: povorka.

Zbiranje kolesarjev na Kongresnem trgu

Iz naših društev

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 25. junija t. l. je praznovala naša kmetska mladina svoj veliki praznik — Društvo kmetskih fantov in deklet je imelo tekmo koscev. Popoldne se je mladina v slikoviti povorki, na čelu konjeniki (jahači), godba, za tem kosci-tekmovalci in grabljice vse v »dečvah«, podala od Sv. Bolfenka na Vitana na travnik župana Ivana Tomažiča, kjer je že pričakovalo mnogo občinstva in kjer so se nam pridružili tovarišice in tovariši iz Središča, ki so se pripeljali na okrašenih vozovih. Med tem pa so še po vseh potih prihajale množice gledalcev posebno iz bližnje okolice, tako da je bilo prisotnih čez 1000 ljudi. Najprej je došle goste pozdravil predsednik društva tovariš Joško Tomažič, imenoma pa zastopnika sreskega načelnika g. dr. A. Bratina kot pokrovitelja nad prireditvijo, sreskega kmet. referenta g. Zorčiča Stanka, zastopnika Zveze kmetskih fantov in deklet iz Ljubljane tov. predsednika Ivana Kronovška in tov. dr. Igorja Rosino iz Maribora. Nato je tov. Kronovšek v lepih besedah orisal važnost in pomen kmetskega dela, smisel tekem mladine in njih ponos na svoje delo, za kar je žel med poslušalci obilo priznanja. Za njim je govoril g. dr. I. Rosina, ki je razložil potrebo ponosa do kmetskega dela in pomen kmetsko mladinskih organizacij. Ob najlepšem vremenu (ki je letos žal redkokdaj) se je pričela tekma. 17 krepkih fantov-koscev se je po žrebanju postavilo ob svoje pasove in na dano znamenje začelo kositi, kot pesem pravi »... dobra kosa, travca rada se kosi...«! Rezultat je bil sledeči: 1. s 34 točkami tov. Franc Zorjan iz Šalovec, dobil kompletno koso in kamen, 2. s 33 točkami tov. Ivo Skorjanec iz Središča, dobil koso, 3. isto s 33. točkami tov. Martin Čurin iz Vodranec, dobil koso, 4. z 31 točkami tov. Franček Šnajdar iz Vitana, dobil koso, 5. s 27 točkami tov. Franc Malec iz Šalovec, dobil koso, 6. s 26 točkami Franc Zorec iz Vitana, dobil 3 m platna. Ob zvokih harmonike in klarneta se je razvila prijetna domača zabava in

mladina je zarajala po travniku. Zvečer je bila veseloigra »Lažna zdravnik« na za to prirejenem odru iz zelenja, ki je bila dobro podana, le svetloba j bila delno pomanjkljiva, ker ni elektrike na razpolago. Kmetska mladina, le korajžno naprej po začrtani poti! Tvoj ponos in veselje nad svojim delom Ti je granitna podlaga za lepšo bodočnost.

Št. Pavel pri Preboldu. Društvo kmetskih fantov in deklet je v nedeljo 25. junija 1933. priredilo v Št. Pavlu pri Preboldu tekmo koscev. Udeležba je pokazala, da ima komaj pred dobrim letom ustanovljeno društvo mnogo prijateljev. Moralen kakor gmoten uspeh je lep.

Ponikva. Naše »Društvo kmetskih fantov in deklet« je priredilo v nedeljo 2. julija uspelo tekmo koscev, na kateri je tekmovalo 7 koscev. Prireditelj je lepo uspela; podrobno poročilo sledi.

Slovenska Bistrica. Naše mlado »Društvo kmetskih fantov in deklet« je priredilo na praznik, 29. junija veliko tekmo koscev, na kateri je tekmovalo 21 koscev. Tekma s celo prireditvijo je uspela v splošno zadovoljstvo. Izid tekme sledi v prihodnji številki.

Frankolovo. 25. junija je bil na Frankolovem tako krasen kmečki praznik, da ga že dolgo ni bilo takšnega. Ob 12. uri se je pričela zbirati množica od vseh strani. V Loki so se zbrali kosci in grablice, krepak kmečki fant je otvoril povorko, ki je jездil konja, z državno zastavo v roki, potem je sledila godba, kosci, grabljice, kolesarji in dva okrašena voza iz tovariških društev Ljubečne in Stranic. Lepa pisana povorka je šla skozi vas Frankolovo na graščinski travnik, kjer se je vršila tekma koscev. Kosci so bili žilavi in krepki. Gojušnik je pokosil 100 m² v dveh minutah. Po tekmi je povorka krenila pod kozolec g. Šnabla, kjer se je vpriporila na lastnem odru igra »Veriga«. Igralci so prav častno rešili svoje vloge.

Frankolovo. Tovariško društvo kmetskih fantov in deklet iz Ljubečne pri Celju gostuje v nedeljo 9. julija pri tovariškem društvu na Frankolovem in uprizori igro »Lažni zdravnik« in »Trije ptički«. Vsa bližnja tovariška društva vljudno vabimo in kdor želi veliko zabave in smeha, naj pride 9. julija na Frankolovo.

Središče ob Dravi. Društvo kmetskih fantov in deklet Središče ob Dravi priredi 9. julija v Obrežu veliko tekmo žanjic. Po tekmi na vrtu tov. Rakuše kmetska veselica združena s srečolovom, šaljivo pošto, menežarijo itd. Za dobro kapljico in prleške specialitete kakor: krapce, hajdinske pogače in drugo v obilni meri poskrbljeno. Vabimo vsa tovariška društva in vse naše prijatelje, da ta dan pridejo med nas.

Ig - Studenec. Izansko okrožje »Društvo kmetskih fantov in deklet« priredi na Igu 9. t. m. veliko tekmo koscev, združeno z mladinskim zborovanjem. Tovariši in tovarišice, prijatelji in somišljeniki, udeležite se prireditve polnoštevilno.

Mogoče ste tudi Vi med tistimi,

ki smo Vam zaupali ter Vam pošiljali Kmetijski list brez presledka skozi celo leto 1932 v trdni veri in prepričanju, da se boste sami zavedli svoje dolžnosti in pravočasno poravnali naročnino, pa tega iz bogve kakšnega razloga niste storili. Uprava upošteva, da Vam dela naročnina, kljub temu, da je nizka, resnične težave; vendar najvišje prosim, da Vas ne bo treba radi 30 Din še po enkrat opominjati, da poravnate zaostanek, ki ga dolgujete na naročnini, še tekom tega meseca.

SARGOV
KALODONT

Novice

Kraljeva družina na Bledu

Pretekli teden je prispela z dvornim vlakom na Bled Nj. Vel. kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom in kraljevičema Tomislavom in Andrejem. V svojem dvorcu Suvororu na Bledu bo kraljeva družina prebela počitnice.

Domače vesti

V Sloveniji bo, kot poročajo, z letošnjim letom nad 600 učiteljev in učiteljic brezposelnih.

V kamniški gasilski župi je včlanjenih 34 društev z 1158 rednimi člani.

Narodna skupščina bo sklicana k rednemu zasedanju 15. julija.

Učitelji iz Beograda, Pančeva in Zemuna so si osnovali svoj klub JRKD.

Pri občinskih volitvah bo postavila svoje kandidatne liste tudi Jugoslovanska narodna stranka.

Rekord. Pretekli teden so na meji med Rakekom in Postojno prijeli v enem samem dnevu 110 tihotapcev.

Hudo neurje je pretekli teden divjalo tudi nad Sremom; najbolj je bila prizadeta vas Rača, ki jo je voda popolnoma poplavlila.

Reka Pliva v Bosni je spremenila svoj tok, kar je hudo prizadelo zlasti mlinarje, ki so kar na lepem ostali brez vode.

Žalosten pogled nudijo nasadi, travniki in polja v občinah Krško, Raka in Rinki, kjer je pretekli ponedeljek divjalo silno neurje s točo. Ponekod je toča pobila prav vse in je pomoč nujno potrebna.

Ljubljanske gospodinje so priredile velik protidraginjski shod. Pametno!

Novi občinski svetniki. Notranji minister je imenoval v ljubljanski občinski svet 14 novih svetnikov.

Vlomili so v župnišče v Bučki pri Škocijanu na Dolenjskem; neznanci so odnesli iz cerkvene blagajne ves denar.

Požar je uničil tekstilno tovarno v Krapini.

Zakonska tragedija. Na Polensaku pri Ptujju je Jožef Cvetko v napadu ljubosumnosti streljal na svojo ženo in jo hudo ranil.

V Žužemberku je bilo pretekli teden vlomljeno v gostilni Mlakarja in Smrketa.

Pet let od Ljutomera do Ljubljane je potrebovala dopisnica s trgovskim naročilom za nekega ljubljanskega trgovca. Žiga: Ljutomer 7. VI. 1928, Ljubljana 23. VI. 1933 sta prav različna.

Krava je zadržila šestletno Marto Cokan na Krapju. Marta je pasla mlado kravo na vrvi. Ko si je vrv navila okrog vratu, je krava zdvijala in otroka po cesti vlekla za seboj. Otrok se je zadušil.

Kmetijski minister v Južni Srbiji. Kmetijski minister g. dr. Ljuba Tomašević je v spremstvu načelnika Kretenovića odpotoval v Južno Srbijo, da na licu mesta prouči vprašanje kolonizacije ter izvedbo agrarne reforme.

Akcijski odbor za prireditev velikega manifestacijskega zborovanja JRKD, dne 23. t. m. v Beogradu, je odločil, da ženske osebe k potovanju v Beograd ne bodo pripuščene pod nobenim pogojem radi velikih naporov, s katerimi bo zvezano potovanje v Beograd in iz Beograda nazaj. Na shod v Beograd tedaj lahko potujejo izključno le moški člani naših organizacij. — Banovinsko tajništvo JRKD.

Zlobne poškodbe na hmeljiščih. V noči na 25. junija je neznan storilec porezal na hmeljišču posestnika Jurija Strenčana na Lavi pri Celju 28, na bližnjem hmeljišču posestnika Karla Kneza pa 12 hmeljskih sadežev. Gospod Strenčan ima 600 do 800 Din, g. Knez pa okrog 200 Din škode.

Mesto, ki hoče postati vas. Mesto Zavidovič v Bosni je poslalo banski upravi kolektivno prošnjo svojih meščanov, naj bi se mesto spremenilo v vas. Meščani motivirajo svojo prošnjo s tem, da ima Zavidovič danes komaj nekaj nad 2000 prebivalcev, ker se je tekom zadnjih let več tisoč delavcev izselilo iz občine. To izseljevanje, ki je vzelo mestni občini tri četrtine prebivalstva, je posledica poloma največjega lesnega podjetja »Krivajec«
odnosno posledica samopašnosti znanega Frica Regenstreifa. Občina Zavidovič želi postati vas zaradi tega, da bi imela manjše davčne in druge izdatke.

Advokat

Dr. RUDOLF DOBOVIŠEK

se je preselil iz Krškega v Celje in otvoril svojo odvetniško pisarno

v Celju, Glavni trg št. 9

Oniksov marmor v Jugoslaviji. V Tetovu so te dni v bližini tamkajšnjega samostana odkrili obilno ležišče oniksovega marmorja, kakršnega je doslej poznala samo Afrika. Ležišče tega marmorja je našel učitelj Peter Lazič.

Zopet vlom. Posestniku Testenu Janezu na Dol. Podborštu so neznani vlomilci vlomili v shrambo ter si prisvojili vse, kar so našli dobrega za lačne želodce. Prisvojili so si mast enega prešiča, moko, jajca in kruh, v shrambi so pa pojedli latvico kislega mleka.

Poročilo o stanju posevkov je izdalo kmet. ministrstvo za prvo polovico junija. Iz poročila posnemamo, da je slabo vreme oviralo v večini banovin razvoj posevkov in sadja. Večje škode so bile tudi zaradi poplav. Cenijo škodo od poplav in toče na 23 milj. Din (na 35.000 ha). Tudi v naši banovini so bile škode zelo velike. Med rastlinskimi škodljivci jih je bilo največ na sadnem drevju. — V naši banovini je bilo stanje naslednje: Zelo dobro kažejo deteljišča, med dobrim in zelo dobrim: pšenica, ječmen, grah, bob, graborica, zelje, čebula, livade, pašniki; slabo do dobro: koruza, fižol, hmelj, slive, jabolka, orehi; vse ostalo je dobro.

Strelna ubila dva človeka. V vasi Budičina blizu Kostajnice je bil sejem. Ko so se kmetje vračali je prihrumela nevihta, udarila strelna, ki je na mestu ubila kmeta Čekiča, 1 kmeta je pa tako močno obžgala, da so ga morali prepeljati onesveženega v bolnico. V vasi Gornji Kukuruzari je pa strelna ubila ženo kmeta Ljube Ljubičiča.

Avtomobil zgorel. Hotelir Zemljič iz Cakovca se je s tovornim avtomobilom odpeljal v Bjelovar. Med vožnjo je pa na avtomobilu nastal požar. Zemljič je naglo ustavil motor, zagrabil svoj plašč in ga vrgel na motor, da bi udušil ogenj. To se mu ni posrečilo in je avtomobil zgorel. Nesreča pa nikoli ne pride sama. V naglici je namreč Zemljič pozabil, da je imel v plašču listnico z 9000 Din, ki mu je s plaščem vred zgorela. Avtomobil je bil vreden 100.000 dinarjev, škoda je pa krita z zavarovalnino.

Mrliča je vozil. V Dobrovcih je obolen zidar Franc Ozimič, 68 letni slaboten starček. Hoteli so ga spraviti v mariborsko bolnišnico, da bi mu pomagali. Naložili so ga na kmečki voziček in voznik ga je potegnil proti Mariboru. Po cesti sta se voznik in bolnik nekaj časa še pogovarjala, naenkrat pa so odgovori bolnika postajali vse tišji in končno je umolknil. Voznik pa je vozil dalje, misleč da je sopotniku samo slabo. Šele, ko je ustavil pred bolnišnico na Tržaški cesti ter skušal bolnika spraviti z voza, je s strahom opazil, da je mrtev ter da je dober del poti vozil poleg sebe mrliča.

Borba proti kobilicam v Vojvodini. Lani in prejšnja leta so kobilice v Vojvodini, zlasti pa v Banatu, povzročile ogromno škodo. Pojavile so se v takih množinah, da je bila vsaka borba proti njim zaman, uničile so na tisoče hektarjev posevkov. Letos pa je banska uprava še pravočasno ukrenila vse potrebno, da že v kali uniči to zalego. Med zimo si je nabavila velike množine raznih strupov, priprave za metanje ognja itd. Borba proti kobilicam bi se morala pričeti že pred dobrim mesecem, zaradi deževnega vremena je bila pa preložena in se prične zdaj. Oblasti so prepričane, da se jim bo posrečilo vsaj deloma uničiti nevarno zalego.

Z bombami nad ribe se je spravil preteklo nedeljo 26letni Ivan Ogrin, penzioniran ribič iz Zaboršta v občini Dol pri Ljubljani. Šport za pokončavanje rib z bombardiranjem si je privoščil v tujem revirju Kamniške Bistrice, kar je po božjem, kazenskem in ribarskem zakonu najstrožje prepovedano. Pri manipulaciji z eno bombo je imel ubogi športnik tako smolo, da mu je v rokah eksplodirala, mu raztrgala eno roko in na vratu prizadejala skoraj smrtno poškodbo. Ko bo športnik okrevaj, bo imel od strani kazenskega sodišča najprej poučno predavanje, koliko kehe se za tak šport dobi. Z zakupnikom revirja pa se bosta pogovorila za povzročeno škodo pred civilnim sodiščem.

Pomen gnojenja v sadjarstvu, je naslov brošure izpod peresa g. Josipa Priola, ravnatelja banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Brošura podaja na kratko poljuden, praktičen nauk, kako naj gnojimo sadnemu drevju, da bomo dosegli zaželjene uspehe. Cena brošure je samo 4 dinarjev. Dobi se pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu v Mariboru. — Brošuro sadjarjem toplo priporočamo.

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Frane-Jožečova«
grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Dopisi

Zihovo selo pri Novem mestu. Dne 19. junija, sredi najlepših junijskih rož je v naši vasi za vedno zatisnil oči priljubljeni posestnik in zvesti naročnik »Kmetijskega lista« Jože Barborič. Pokojni Jože Barborič ni zavzemal v svetu in v javnem življenju nobenega častnega mesta, da bi ga mogel s tem povzdigovali, temveč je bil priprost in skromen kmetovalec, kakor njegovi številni sovrstniki, a bil je čist in kremenit značaj, z dušo in s celim srcem vdan kmetškemu pokretu. Prežet s čisto kmetško mislijo je bil rajni svetel vzor v svojem kraju, kako je treba biti kmetško zaveden. Po vojni, ko je »Kmetijski list« zagledal beli dan, se je takoj nanj naročil in se ga z veseljem srcom oklenil kot dobrega prijatelja in svetovalca ter mu ostal zvest do svoje prerane smrti. Z veseljem je pričakoval sleherni številnik, jo pazljivo prečital in si poučno vsebino vtisnil v srce. Kot človek je bil odkritosrčnega značaja, vselega srca in živahne narave, ljubil je resnico in poštenje. — Prijatelj dragi, počivaj sladko v ljubljeni domači grudi. Tvoji duši mir in pokoj. Preostalim moje iskreno sožalje. — Njegov prijatelj.

Šmarje pri Jelšah. V občini okolica Šmarje pri Jelšah v vasi Predel je nepričakovano zatisnil svoje blage oči v starosti 71. let mali posestnik in vinogradnik g. Orač Jakob. Pokojnik je bil zvest naročnik »Kmetijskega lista«, ki ga je rad čital. Pri zadnjih volitvah si je pokojnik pri naši stranki pridobil velike zasluge. V petek, dne 29. junija t. l. ob pol 9. uri smo ga spremili na tukajšnje pokopališče. Njegov pogreb je pokazal, da je bil zelo priljubljen in dober sosed. Naj mu bo zemlja lahka, nam ostalim pa ostane njegovo ime v trajnem spominu.

Konjska dirka v Št. Jerneju

V nedeljo 2. t. m. pop. je priredilo agilno Dirkalno in jahalno društvo v Št. Jerneju lepo uspelo konjsko dirko, katero sta podprla Banska uprava s podporo 2000 Din in Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani s 1000 Din. Tudi vstopnina je prinesla precejšnjo vsoto denarja, tako da je bilo društvu možno nagraditi najboljše dirkače s primerno visokimi nagradami. Poset dirke je bil iz vseh strani Dolenjske prav zadovoljivo dober. Zlasti je pokazalo Krško s Kostanjevico in okolico posebno velik interes za ta tradicionalen šport, ki ga prirejajo konjerejci šentjernejskega okraja že skozi leta in leta.

V prvi dirki so odnesli: I. nagrado 500 Din Jože Žnidaršič iz Roj; II. nagrado 400 Din Anton Banič iz Drame; III. nagrado 300 Din pa Jože Petan iz Sromelj pri Brežicah. — Pri drugi dirki je odnesel I. nagrado 400 Din Franc Jerin iz Sv. Križa; II. nagrado 300 Din Franc Repselj iz Št. Jerneja; III. nagrado 200 Din pa Janko Recelj iz Št. Jerneja. — V tretji dirki z enovprežnimi amerikanci si je priboril častno darilo 300 Din gosp. Božo Bon iz Krškega. — Pri četrti dirki si je priboril I. nagrado 300 Din Franc Kerin iz Sv. Križa; II. nagrado 250 Din Jože Žnidaršič iz Roj; III. nagrado 200 Din pa Franc Cvelbar iz Dolenje Prekope. — Pri peti jahalni dirki si je priboril I. nagrado 300 Din Franc Kerin iz Sv. Križa; II. nagrado 250 Din Jože Mencin iz Drame; III. nagrado 200 Din Martin Kocjan iz Mihove; IV. nagrado 150 Din Ivan Košak iz Drame.

Vse dirke so se vršile brezhibno v najlepšem redu, bile so živahne in vsestransko zanimive.

Toliko časa, dokler bo kmet samo čakal in poslušal kaj bodo gospod rekli, toliko časa se bo kmetu slabo godilo.

Vesti iz sveta

45 angleških bojnih ladij obišče naše morje v tem mesecu, kar bo brez dvoma močna manifestacija za naše Jadransko morje.

V 96 urah je preletelo letalo »Europa« pot iz Newyorka v Bremen v Nemčiji.

Preveč kave! V Braziliji računajo, da bo Italijanska letalska eskadra se je dvignila na polet preko Atlantskega oceana.

Mirovna pogajanja med Rusijo, Malo antanto in Poljsko so bila zaključena, pogodba bo v kratkem podpisana.

Na Madžarskem je divjalo hudo neurje, ki je uničilo nad 15.000 ha žetve.

Ob morski obali Florida v Ameriki so našli nad 100 mrtvih kitov.

odvišne žetve nad 3 milijone vreč kave, ki jo bodo bržkone po starem kapitalističnem receptu pometali v morje!

Pakt sedmih bodo tvorile razen držav Male antante še Poljska, Litva, Letonska in Estonka.

V Nemčiji hočejo pomagati kmetu z razdolžitvijo in sicer predvidevajo znižanje obresti do 2%.

Lindberg poleti na Grönland. Kakor poročajo iz New Yorka bo polkovnik Lindberg v kratkem s svojo ženo poletel na Grönland. Polet se bo po vsej priliki nadaljeval preko Atlantskega oceana proti Islandu in Danski.

Zemeljski plaz pokopal vas. V švicarskem kantonu Graubündnu je zemeljski plaz popolnoma zasul vas Laisch in vse kaže, da je pod razvalinami ostalo veliko število človeških žrtev. Katastrofa je nastala zaradi dolgotrajnega deževja zadnjega časa in je nastopila tako nenadoma, da je le malo ljudi utegnilo pobegniti.

V USA je brezposelnih tretjina vsega delavstva, število vseh ameriških delavcev znaša okroglo 50 milijonov in od teh jih je danes brez dela nad 16 milijonov.

Jakob Lapuh:

Peregrin Zavožen

(Povest iz davnine.)

(Nadaljevanje.)

V goste so prihajali k nam različni ljudje, a najbolj sem se vselej razveselil gospodarjevega polbrata. Vitez Teodor je sicer prihajal zelo poredkoma, bil pa je krasen, slok dečko, ki bi mu oko še pri zadnjem obisku prisodilo komaj trideset let, dasi jih je imel v resnici že dobrih petdeset za seboj. Vesel, šegav in vedno nemiren popotnik je bil živo nasprotje viteza Žige. Kamor je prišel, je bilo kakor bi se bila razcvetela pomlad. Zlasti mi je ugajalo, ker ni bil nihče nikoli kaznovan, dokler se je mudil vitez Teodor pri nas. Hej, pa kako je znal jezdit in koliko je vedel povedati o čudovitih dogodivščinah: vso večnost bi ga človek poslušal in se še ne bi naveličal! Prehodil je kaj vem koliko sveta, poznal je šege daljnih ljudstev in lepote dežel, ki sicer nisem nikoli nič slišal o njih. Mene je imel rad in mi je že kot čisto majhnemu dečku ukazal, da ga moram klicati za strica. V njegovi navzočnosti sem sploh smel početi, kar se mi je zljubilo.

Ko je stric Teodor zadnjič prišel k nam, mi je bilo nekako šestnajst let, a v teh letih ima človek bistre oči in čez mero tenek sluh. Vzlic vrvenju, ki je ob stričevem prihodu vznemirilo grad, sem opazil, da gost pridno zahaja v tisti del gradu, kjer prebiva črnooblečena lepoticica.

Potožil sem svoje gorje stari Margareti, ki so jo težila tako visoka leta, da je bila bolj podobna živi kepi pepelnate prsti nego ženski. Starka se je plaho nasmehnila:

»Peregrin, Peregrin, zakaj nočeš poslušati mojih naukov?«

Omeniti moram, da je Margareta bila ona, ki me je izza detinstva naučila največ lepega.

Kot dete so me prepuščali domala samo njej. Spominjam se je vedno enako stare in prstene. Vsa leta, ki so mene iz otroka preustvarila v mladeniča, niso imela nad njo čisto nobene oblasti več. Gube na njenem obrazu se niso nič poglobile in njihov število se ni pomnožilo. Bila pa je čudovito odmaknjena od sveta in njegovih strasti. Iz njenih ust nisem nikoli slišal jezne ali nespodobne besede, kakor bi živela na svetu samo zato, da oznanja dobroto in spravo z Bogom. Kadar sem bil žalosten in potr, sem pri njej našel utehe. Kadar me je premikastil vitez Žiga in sem v mladem srcu snoval stotero maščevalnih naklepov, je bila vselej zopet Margareta tista, ki me je pomirila, češ da človek nikoli niti sam ne ve, kaj mu je v blagor in kako božja modrost vodi njegova pota.

Nemara je vprav to vztrajno in enolično ponavljanje poglavitne resnice povzročilo v meni otopelost za dobre nauke. Poslušal sem sicer pametne nasvete, toda poslušal samo kakor šum vetra ali žuborenje vode, ravnal pa se nisem po njih.

Vzlic vsemu temu pa sem Margareti le še največ zaupal. Priznal sem ji tudi sedaj, koliko trpim v srcu, in ženski so iz gasnočih oči zapolzele solze ter se zatekale v številne gube in brazde po licih. Njen glas je bil zdaj kakor iz groba:

»Moliva, Peregrin, da se Bog usmili in z ljubečo roko razvozlja voz, ki so ga ljudje s hudobnimi rokami tako zločesto zadržali.«

Jela sva moliti, toda občutiti nisem mogel nič tistega v srcu, kar so izgovarjala usta. Bolj kakor kdaj poprej se mi je začinjalo svitati, da Margareta ve vse, kar mene tako nečloveško trpinči. Zakaj se neki vedno zagrinja v meglo božje volje in mi noče razgrniti čiste resnice?

In kakor sem bil zeleno mlad, me je poslej pričelo mučiti divje ljubosumje, a stare Margarete nisem hotel nič več nadlegovati. Ugi-

bal sem in se nazadnje domislil Klotilde. To je bila neznankina družabnica, vsaj tako sem si mislil, ker je kakor senca venomer spremljala lepoticico. Njej sami rojenice niso bile naklonile posebne lepote, opazil pa sem, da me neredko boža s toplimi pogledi. V nadi, da vsaj od nje kaj izvem, sem se ji jel prijazno nasmihati. Srečavala sva se samo v bližini grajske kapele, kamor pa je za časa Teodorjevega bivanja v gradu prihajala brez tajinstvene lepoticice. Dasi je ostro pazilo name vedno budno oko viteza Žige, sem le izkoristil ugodno trenutje in hlastno zaupal Klotildi, kaj me teži. Tudi ta ženska se mi je zasmejala, češ:

»Tako ljudb gospodek, pa tako nespameten!«

Od jeze in sramu me je oblila rdečica in sem že hotel ženščino srdito nahruliti, ko je nenadoma stopil k nama stric Teodor. Ona se je zdrznila in se mahoma zresnila, jaz pa sem od zbežnosti samo nerazumljivo jecljal.

»Ali sta namenjena molit?« se je smehljaj stričev obraz in ženska je kakor mačka smuknila v kapelo.

»Peregrin, kaj te nikoli ne zamika v svet?« me je prijel stric za roko in me odvedel proti parku, kjer so v jutruji rosi blesteli visoki topoli. Ker sem molčal, je Teodor začel praviti o čudovitih deželah, kjer ne poznajo zimske puščobe, o krajih, kjer se vse koplje v cvetju, ko pri nas počiva naroda pod debelo snežno odejo, o daljnih mestih, polnih razkošja in čudes, o morju in prelepih mladenkah, ki so doma na njega obali. Vmes je vabil:

»Ali te ne bi veselilo spoznati od blizu vse te daljne čare?«

Nisem si vedel pomagati drugače in sem dejal, da bi pač rad ogledal vse to in še kaj drugega, vendar —

»Le z besedo na dan!« me je bodril stric, ko sem obmolknil.

(Nadaljevanje sledi.)

Katera pasma, katero govedo?

Človek bi mislil, da je to vprašanje za naše podeželje že zdavnaj rešeno, da smo že zdavnaj prešli »preko« tega vprašanja, da se je naše pospeševalno delo v živinoreji osredotočilo vsepovsod na edino pravilno stališče, na stališče **zboljšanja živine iz domačega okoliša, iz domačega plemena, iz domačih rejskih, prehranjevalnih in oskrbovalnih prilik.**

V resnici pa moramo ugotoviti, da so še vedno kraji, ki so glede oskrbovanja in krmljenja živine sicer prav zaostali, ki pa iščejo vso rešitev svoje živinoreje v spremembi pasme. Kljub tolikim predavanjem in pisanju še vedno ni povsod prodrla zavest, da so med podeželskimi pasmami (med pingavci, marijadvorci, pomurci itd.) tako neznatne razlike, da je kaka menjava med temi pasmami v splošnem absolutno brez pomena in brez vsake gospodarske koristi. Sliši se, da v posameznih krajih — ne v našem srezu — celo gospodarske organizacije pospešujejo z velikimi denarnimi žrtvami tako menjavo podeželskih pasem. Sicer redi vsakdo lahko kar hoče, katero pleme hoče, vendar bi se moralo oblastveno vplivati, da se prepreči razmetavanje denarja, mogoče celo pri organizacijah samo radi brezplodne spremembe in brezplodnega preizkušanja menjave podeželskih plemen. Če že hočemo vzrediti boljše dobičkanosnejšo, zgodnje zrelejšo živino, gradimo na domači podlagi, vseeno je, če imamo pingavce, pomurce ali marijadvorce. (Najboljša za naše danes še zaostale rejske razmere je povsod stara domača živina, ki je vajena vseh domačih prilik!) Videl sem v inozemstvu in so videli to deloma tudi kmetovalci iz našega sreza predlanskem povsem ustaljene reje in črede marijadvorcev, ki glede oblik, zgodnje zrelosti in mlečnosti čisto nič ne zaostajajo za monta-

fenci in simodolci, videl sem črede pingavcev, ki v nobenem pogledu niso zaostajali za žlahtnimi montafonci in simodolci in ravno tako sem videl črede pomurcev, ki nikakor niso bili slabši kakor žlahtni montafonci. Ves uspeh v živinoreji je torej odvisen le od vztrajne vestne odbire (selekcije), reje in krmljenja, ne pa od pasme!

Kjer so vendar posebno ugodne rejske prilike, kjer se daje teletom do 4 mesece mleko in še dalj, kjer se krmi vedno le dobro, sladko seno brez slame in kjer je mogoče tudi paša, tam pa lahko imovitejši posestnik, ki ima dosti odvišnega denarja (tako delajo nekateri veleposestniki!) redi oziroma preizkusi tudi kako žlahtno pasmo, kakor so montafonci. Še enkrat pa povdarjam, da je vsako drugo izpreminjanje, predvsem zgolj med podeželskimi pasmami razmetavanje denarja, potrata časa in gospodarska izguba. Izjemo v nekem pogledu tvori Dolenjska.

Kdor mogoče pri menjavi med podeželskimi pasmami špekulira na izvoz v južne kraje, ta naj zelo pazi, da se ne bo zašpekuliral, kajti kdo ve, če bo spričo naših tako naglo spreminjajočih se gospodarskih razmer še v 5. ali 10. letih povpraševanje po gotovem določenem plemenskem blagu oziroma pasmi! Tudi ne more biti govora, da bi naše kmečko podeželje v splošnem (izvzemši par posestnikov) že tako kmalu moglo postaviti na trg oziroma na prodaj plemensko blago s pokolenjem, saj doslej še marsikje za domačo rabo nismo vzredili dosti primerne živine s pokolenjem in marsikje letos, kljub vsej dobri volji Kmetijske družbe nismo mogli spraviti skupaj en vagon take živine, ki bi po kakovosti bila primerna za izvoz na Dunaj.

Fr. Wernig.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din	4:50 do 5:—
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din	3:— do 4:—
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din	2:— do 3:—
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din	2:— do 3:50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din	1:90 do 2:50
Teleta, žive teže	1 kg Din	4:— do 5:50
Prašiči, debeli, živa teža	1 kg Din	8:— do 9:—
Prašiči, debeli, zaklani	1 kg Din	9:— do 11:—
Prašiči, 3—4 mes. stari	1 kom. Din	200:— do 350:—
Kokoši	1 kom. Din	25:— do 30:—
Piščanci	1 kom. Din	18:— do 25:—
Pridelki:		
Pšenica domača	100 kg Din	200:— do 225:—
Rž	100 kg Din	150:— do 175:—
Oves	100 kg Din	130:— do 150:—
Koruza	100 kg Din	100:— do 120:—
Ajda	100 kg Din	200:— do 210:—
Fižol	100 kg Din	180:— do 200:—
Krompir star	100 kg Din	70:— do 80:—
Krompir nov	Din	2:— do 3:—
Seno sladko	100 kg Din	70:— do 80:—
Slama	100 kg Din	50:— do 60:—
Mleko	1 liter Din	2:— do 2:50
Smetana	1 liter Din	10:— do 13:—
Surovo maslo	1 kg Din	24:— do 30:—
Sir	1 kg Din	16:— do 22:—
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din	80:— do 120:—
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din	60:— do 80:—

Valute

1 ameriški dolar	Din	47:50
1 italijanska lira	Din	3:—
1 nemška marka	Din	13:60
1 švicarski frank	Din	11:10
1 ameriški dolar	Din	3:45
1 angleški funt	Din	195:—
1 francoski frank	Din	2:25
1 češkoslovaška krona	Din	1:71
1 italijanska lira	Din	3:05
1 avstrijski šiling	Din	6:60

Tem kurzum, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28½% na ime »prima«. To se pravi, ako prodaj 1 ameriški dolar po kurzu Din 48:80 in do- daš še 28½%, dobiš za dolar Din 62:70. To ve- lja tudi za vse ostale tuje valute.

Sejmi

- 10. julija: Dobova pri Poljčanah, Puconci;
- 11. julija: Dolnja Lendava;
- 12. julija: Ljutomer, Rogatec, Šoštanj, Pla- nina, Sv. Marjeta v Slov. goricah, Horjul, Kranj, Zg. Tuhinj, Jag- nena;
- 13. julija: Koprivnica, Loče pri Poljčanah, Trebnje, Stari trg, Litija, Turnišče;
- 15. julija: Zdole pri Pleterjah, Šmarjeta pri Rimskih toplicah, Škocijan, Bel- tinci.

Ko prečitaš Kmetški list, daj ga prečitat tudi sosedu in mu priporočaj, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Za gospodinje

Sok iz brusnic. Osnažene in odbrane brus- nice kuhaj v prav mali množini vode tako dolgo, da jagode razpokaajo. Nato iztisni brusnice ter precedi sok skozi gosto tkanino. Na vsak liter tekočine daj ¼ kg sladkorja, nato pristavi k ognju, kjer naj vre najmanj 10 minut. Med ku- hanjem posnemaj pene ter nalij sok še vroč v steklenice.

Sok iz borovnic. Odbrane in zdrave borov- nice zmečkaj v za to pripravi posodi. Na vsak kilogram borovnic daj ¼ kg sladkorja in da bo sok okusnejši, nekaj limonovega soka. Meša- nico pusti kvasiti par dni in nato iztisni in precedi ter kuhaj na močnem ognju 15 minut. To se pravi, da mora 15 minut vreti. Še gorko precedi v segrete steklenice, katere shrani v hladnem suhem prostoru.

Hladna majoneza. V porcelanasti posodi dobro premešaj in raztepi 6 rumenjakov, ki jim

dodaš nekaj soli. Ko so rumenjaki dobro vtepe- ni, prilivaj po kapljicah dve do tri osminke litra dobrega laškega ali olivnega olja. Ko začne ma- joneza delati mehurje, stisni v njo še sok od pol citrone, dodaj nekoliko popra, pol kavine žličke ženofa ali gorčice in nekaj kapljic jesiha, pač po okusu.

VII. poročilo Hmeljarskega društva za Slo- venijo o stanju hmeljskih nasadov. — V zadnji tretjini meseca junija smo imeli uprav pravcato »aprilsko« vreme, ki je sicer prineslo delno **zboljšanje hmelj. nasadov, ki je pa zelo oviralo, v polnem teku se nahajajočo košnjo travnikov.** Prekinjajoče, pa vendar stanovitne padavine so zmečale zemljo tako, da je ovirano drugo viso- ko nasipanje rastlin in snaženje vrst. Po seda- njem stanju nasadov, ki pa kažejo obilo vitkih in koničastih rastlin, smemo pričakovati le sred- nje veliko letino. Nasadi so za drugo zdravi in brez škodljivcev.

Društveni odbor.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka
Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo " " 10 "

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana

Prešernova ulica številka 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon številka: 20-40, 24-57, 25-48; interurban: 27-06, 28-06

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedeposit i. t. d.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na malo!
Na veliko!

Ustanovljeno 1839

Zastopnike išče posojilnica
za obisk privatnih strank za zaključevanje posojil!
Ponudbe na:
„Kreditna zadruga“, Ljubljana, pp. 307.
Znamki za odgovor!

Laneno olje, firnež, emaljne in ostale lake, oljinate barve, lanene tropine
in vse v stroko spadajoče blago kupite dobro, solidno in po zmernih cenah pri

MEDIĆ-ZANKL D. Z. O. Z.
TOVARNE OLJA, FIRNEŽA, LAKA IN BARV
LJUBLJANA • MEDVODE • DOMŽALE

Ekspozitura Beograd • Podružnica: Maribor, Novi Sad • Lastnik: Franjo Medić

Poceni posojila
počeni od 2.000 dinarjev do petstotisoč dinarjev, za vse svrhe, stanove in poklice, odplačljivo v malih mesečnih obrokih dajejo:
„Stavbne Mobilne Zdruge“, Ljubljana, Mestni trg 25./I. Iščejo poverjenike!

Modroci!!
Najcenejše in najboljše modroce (federmodroce), otomane, mreže, divane, spalne fotelje in garniture Vam nudi
F. SAJOVIC, LJUBLJANA
Stari trg 6
Vsa tapetniška dela po nizki ceni

Kupujte domače blago!

Prva Jugoslovanska tovarna za DIASLAD, SLAD in KVAS

Rudolf Zalokar
Liubljana - Vič

Zahtevajte v vsaki trgovini in pekarni samo **Zalokarjev kvas**
Prva tvornica kvasa izven kartela

Ekonom
OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA
v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Kolodvorska ulica številka 7

Račun poštne hranilnice številka 14.257 Telefon številka 28-47 Brzjavni naslov: „KMETSKI DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu
KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM
REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO
v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica številka 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000.— Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja
Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja — POSOJILA daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji
BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, te ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3